

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

*Навчально-науковий інститут
менеджменту та психології*

*Кафедра педагогіки, адміністрування та
спеціальної освіти*

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**Еволюційне позиціонування спеціальної освіти осіб
з особливими освітніми потребами**

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти*	магістр
Освітня програма*	освітньо-наукова
Спеціальність*	016 Спеціальна освіта
Рік навчання, семестр *	2-й, 2-й
Кількість кредитів*	5
Форма навчання*	заочна
Форма підсумкового контролю*	залік
Мова викладання*	українська
Інформація про викладача	
Лектор*	Товстоган Володимир Святославович кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
Профайл лектора*	ORCID iD https://orcid.org/0000-0002-7384-8710 Профіль вченого у Google Scholar – https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=ru&use Сторінка автора у Ел. Бібл. НАПН України http://lib.iitta.gov.ua/id/usi

Канали комунікації*	Тел: +380955658581 E-mail: vstovst1957@gmail.com
Про дисципліну	
Анотація курсу: в т.ч. мета та цілі курсу*	Актуальність дисципліни визначається: необхідністю формування фахівця з високим рівнем професійної компетентності, котрий володіє знаннями основних сутнісних характеристик історії становлення системи спеціальної освіти в Україні та світі; основних етапів, умов, перешкод на шляху формування суспільної думки щодо навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами; нормативно-правового забезпечення спеціальної та інклюзивної освіти в Україні; здатного до організації процесу інтегрування дітей з обмеженими інтелектуальними можливостями в соціум; перекonanого в можливості та необхідності позиціонування спеціальної та інклюзивної освіти осіб з обмеженими можливостями; здатного до проведення просвітницької діяльності серед широкого загалу як освітян, так і пересічних громадян.
Компетентності та результати навчання* Перелік соціальних, м'яких навичок (soft skills)	Завдання навчальної дисципліни. За результатами оволодіння знаннями та навичками з навчальної дисципліни «Еволюційне позиціонування осіб з особливими освітніми потребами» здобувач вищої освіти повинен сформулювати такі компетентності: - загальні: світоглядна, морально-ціннісна, функціонально-поведінкова, культурологічна, громадянська, лідерська; - професійні: теоретико-методологічна, предметно-методична і предметно-діяльнісна, корекційно-педагогічна/корекційно-розвиткова, комунікативно-педагогічна, управлінська, проєктувально-корекційна, організаційна, технологічна, науково-дослідницька, етико-педагогічна, культурно-педагогічна, професійно-творча.
Структура курсу*	МОДУЛЬ I. Еволюція ставлення держави і суспільства до дітей з особливими освітніми потребами. Тема 1. Ставлення суспільства і держави до дітей з вадами розвитку на ранніх етапах. Тема 2. Перші спроби виховання і навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку. Тема 3. Становлення спеціальної освіти в системі державних закладів. Тема 4. Удосконалення вертикальної та горизонтальної структур системи спеціальної освіти. МОДУЛЬ II. Інтегративні тенденції розвитку системи освіти у країнах пострадянського простору. Тема 5. Соціально-економічні передумови реформування системи спеціальної освіти у пострадянський період. Тема 6. Основні напрями реформування системи спеціальної освіти (90-і роки XX століття) у країнах колишнього СРСР. Тема 7. Нормативно-правова база процесу впровадження інклюзивної освіти у пострадянських країнах.

МОДУЛЬ III. Основні напрями розвитку вітчизняної галузі спеціальної освіти на сучасному етапі.

Тема 8. Система спеціальної освіти України: основні плюси та мінуси.

Тема 9. Інтегрування дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітній простір як напрям гуманізації системи спеціальної освіти України.

Тема 10. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище.

Год. л/с	Тема	Результати	Завдання	Інформація для людей з інвалідністю
1 / 12	Тема 1. Ставлення суспільства і держави до дітей з вадами розвитку на ранніх етапах	Знати: Історію розвитку ставлення держави і суспільства, починаючи від ранніх етапів і часів пострадянського періоду (перші спроби громадської опіки; лікарсько-педагогічний напрям допомоги; передумови виникнення педагогічного напрямку; створення спеціальних закладів; теоретичні положення радянської дефектології).	Вивчити самостійно: Основні погляди лікарсько-педагогічної спільноти 19 ст. щодо різних аспектів діагностики, навчання, виховання та соціалізації дітей із порушеннями розвитку (діяльність лікарсько-педагогічних кабінетів та їх очільники). З'їзди, конференції, наради фахівців та їхній вплив на становлення основ спеціального виховання і навчання «дефективних» дітей в Україні. Діяльність Виготського Л.С. Основні положення та проблеми радянської дефектології 30-х років.	
-/15	Тема 2. Перші спроби виховання і навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку			
1/16	Тема 3. Становлення спеціальної освіти в системі державних закладів			
-/13	Тема 4. Удосконалення вертикальної та горизонтальної структур системи спеціальної освіти			
-/14	Тема 5. Соціально-економічні передумови реформування системи спеціальної освіти у пострадянський період.	Знати: Гуманістичні тенденції у світовій освітній політиці та їхній вплив на розвиток освіти у державах пострадянського простору. Нові підходи до освіти осіб з особливими освітніми потребами. Особливості впровадження інклюзивної освіти в країнах Європи та в Україні. Нормативно-правове забезпечення	Вивчити самостійно: Основні підходи до надання освіти дітям з обмеженими можливостями здоров'я (теорія включення, мейнстримінг, інтеграція). Основні напрями реформування системи спеціальної освіти у пострадянських країнах у 90-і роки ХХ ст. Нормативно-правове забезпечення процесу впровадження інклюзивної освіти	
1/12	Тема 6. Основні напрями реформування системи спеціальної освіти (90-і роки ХХ століття) у країнах колишнього СРСР			
1/13	Тема 7. Нормативно-правова база процесу впровадження інклюзивної освіти у пострадянських країнах			
1/12	Тема 8. Система спеціальної освіти України: основні плюси та мінуси			
1/14	Тема 9. Інтегрування	Основні досягнення і	Вивчити самостійно: Нормативні акти, спрямовані на впровадження інклюзивної освіти та	

	дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітній простір як напрям гуманізації системи спеціальної освіти України.	проблеми спеціальної освіти на сьогодні. Особливості впровадження інклюзивної освіти в Україні. Основні положення відповідних нормативних актів.	реформування спеціальної освіти в Україні. Умови формування компетентного батьківства; допомога дитині в умовах сім'ї.	
-/13	Тема 10. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище	Про роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище. Умови залучення сім'ї до партнерської взаємодії		

Методи оцінювання *COURSE GRADE COMPOSITION**

Місце дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Дисципліна інтегрує ВІДПОВІДНО до свого предмету знання з іншими галузями знань: філософських, соціологічних, педагогічних, психологічних наук тощо. Крім того, згідно навчального плану підготовки магістрів за спеціалізацією «Спеціальна освіта», дисципліна «Спеціальні методики навчання та виховання» вивчається одночасно з такими взаємопов'язаними між собою дисциплінами, як «Спеціальна педагогіка», «Спеціальна психологія», «Педагогіка інклюзивного навчання».

Розширена інформація

Методи, технології навчання та викладання	Лекції, семінари, презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, дебати,
Засоби навчання	Мультимедійна апаратура, екран, бібліотечні фонди, проектор, екран

Інформаційні ресурси*	<p>Бондар В.І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: Навч.посіб.- К.: Наш час, 2005. - 176 с.</p> <p>Бондар В.І., Золотоверх В.В. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. - К.: Знання, 2007.- 375 с.</p> <p>Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. - Самміт-Книга, 2009. - 272 с. іл. - (Серія «Інклюзивна освіта»).</p> <p>Супрун М.О. Корекційне навчання учнів допоміжних закладів освіти: витоки, становлення та розвиток (друга половина ХІХ - перша половина ХХ ст.): Монографія. - К.: Вид.ПАЛИВОДА А.В., 2005.</p>									
Правила та вимоги										
Оцінювання досягнень здобувача вищої освіти*	Теми							Поточні	Екзамен	Підсумок
	Т 2	Т 3	Т 5	Т 6	Т 7	Т 9	Т 10			
	10	10	10	10	5	5	10	Макс 60	Макс 40	Макс 100
Дедлайни та перескладання*	Перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДЗВО «УМО» (сайт УМО)									
Правила академічної доброчесності *	Перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат здійснюється обов'язково згідно до Вимог норм доброчесності (сайт НАЗЯВО та ін.)									

В.о. завідувача кафедри педагогіки, адміністрування і соціальної роботи доктор педагогічних наук, професор кафедри Кравченко Г.Ю.

Лектор, кандидат педагогічних наук, доцент

Товстоган В.С.